

I. Alksnis: Proces kolapsu globálnej hegemonie USA?

- CZ24 News | 10. srpna 2023

USA: Včerajší deň dal peknú ilustráciu, ako vyzerá proces kolapsu globálnej hegemonie USA.

Začalo to úplne šokujúcou správou, že Victoria Nulandová bola v Nigeri. A naozaj, len sa nad tým zamyslite: námestníčka ministra zahraničia, ktorá nechala všetky svoje záležitosti, urýchlene odletela do Afriky rokovať ani nie s oficiálnymi orgánmi, ale s rebelmi, ktorým sa jej krajina v posledných dňoch vyhrážala všetkými možnými trestami. Navyše, ani sa nesmela stretnúť s prezidentom a samotné rokovania sa ukázali ako bezvýsledné. To znamená, že situácia v chudobnej, zaostalej, zdanlivo bohom zabudnutej krajine na druhom konci sveta sa Američanom zrazu tak zvrtila, že arogancia veľmocí musela byť zatlačená do úzadia a bolo treba tam poslať takúto osobu, aby situáciu zachránila.

V tom čase Nulandovej šéf — minister zahraničných vecí USA — pritom opatrne klamal, že Spojené štáty urobili všetko pre to, aby vyriešili problémy Ruska a odblokovali dohodu o obilí. Najzaujímavejšie na tom nie je ani to, čo Antony Blinken presne povedal, ale prečo to musel urobiť. Odpoveď je vlastne jednoduchá: zastavenie obchodu s obilím znamená obrovské straty pre nadnárodný biznis (poľnohospodársky aj finančný), ktorý na tom úspešne zarobil astronomický kapitál. A je celkom prirodzené, že teraz tento biznis, ktorý má vo Washingtone tradične veľmi seriózne lobistické zdroje, bije na všetky bubny a žiada, aby sa všetko vrátilo späť.

Avšak možnosti pre americkú administratívu sú jedna horšia ako druhá: buď skutočne splniť požiadavky Ruska a skloniť sa tak pred Moskvou celému svetu na očiach alebo riskovať eskaláciu organizovaním vojenských konvojov na vývoz obilia. Vtipné na tom je, že v druhom prípade nie je pre Washington hlavným problémom ani nebezpečenstvo priameho stretu americkej a ruskej armády, ktorý prerastie do globálneho jadrového konfliktu. Je tu ešte niečo oveľa horšie: že Rusi môžu skutočne potopiť nejaký americký torpédoborec v Čiernom mori. Pričom Spojené štáty kvôli tomu jadrovú vojnu nezačnú. A zostane im len zamazať problém, čím opäť ukážu celej planéte svoju slabosť.

A tak je Ministerstvo zahraničných vecí v podaní Antonyho Blinkena nútené tancovať na rozpálenej panvici a hrať o čas v nádeji, že sa situácia s obilnou dohodou nejako vyrieši.

Aby toho nebolo málo, začalo Spojeným štátom prihárať aj na Blízkom. A nie sú to len ruskí piloti, ktorí „neprofesionálne“ sprevádzajú svojich amerických kolegov v sýrskom nebi. Hlavnou bolesťou hlavy je prudké zhoršenie vzťahov s Iránom. Tak významné, že do Červeného mora museli byť vyslané ďalšie obojživelné útočné sily a 3000 vojakov ako „reakcia na nedávne pokusy Iránu ohroziť voľný tok obchodu“.

Ako je známe, Američania už mnoho rokov presadzujú politiku zadržiavania tankerov s iránskou ropou. Ukázalo sa však, že táto hra sa dá hrať na dve strany a Teherán už na základe rôznych obvinení pravidelne zadržiava lode pohybujúce sa v jeho výsostných vodách. Stojí za pripomenutie, že Irán vlastní severné pobrežie Hormuzského prielivu –

tenkej tepny spájajúcej Perzský záliv so Svetovým oceánom: tretina plynu vyprodukovaného na planéte a štvrtina vyprodukovanej ropy vstupuje na trh cez prieliv.

Vo všeobecnosti Spojené štáty zistili, že po ich svätom práve robiť si, čo chcú a trestať „darebácke štáty“ podľa svojich predstáv, nasledovala iránska odpoveď, ktorá sa postupom času stala čoraz citlivejšou a neprijemnejšou. To znamená, že Američanom nezostáva nič iné, len postaviť drzého na jeho miesto alebo sa o to aspoň pokúsiť.

Ale tri opísané problémy, spolu s desiatkami nespomenutých, sú druhoradé vo vzťahu k hlavným geopolitickým výzvam, ktorým Spojené štáty čelia: konflikt s Ruskom a prípravy na tvrdú konfrontáciu s Čínou.

Americká geopolitická všemohúcnosť sa rozpadá pred našimi očami a nové „diery“ sa objavujú na tých najneočakávanejších a najnevhodnejších miestach (napríklad v spomínanom Nigeri). A upchávanie týchto dier si vyžaduje zdroje, čas a profesionálov, ktorí sú dostatočne kvalifikovaní na to, aby sa s problémom vysporiadali. Najcennejší personál ministerstva zahraničia v Afrike zjavne neuspel.

A tento proces bude len naberať na obrátkach. Rastúce príklady neschopnosti Washingtonu poraziť protivníkov, potrestať „odpadlíkov“ a prinútiť váhajúcich poslúchať (zdravíme summit v Džidde!) slúžia ako inšpirácia pre nových „rebelov“, ktorí sú pripravení riskovať, že napadnú bývalého hegemonu a obrátia jeho kaftan všemohúcnosti na obyčajnú handru.

AUTOR: Irina Alksnis

[ZDROJ](#)

Překlad: NF